

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 784/2025
19.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бојане Пауновић, председника већа, Дијане Јанковић, Гордане Којић, Александра Степановића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничаром, у кривичном предмету окривљених АА и ББ, због кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Милана Марковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Смедереву К 179/22 од 14.05.2024. године и Вишег суда у Смедереву Кж1 168/24 од 22.01.2025. године, у седници већа одржаној дана 19.06.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Милана Марковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Смедереву К 179/22 од 14.05.2024. године и Вишег суда у Смедереву Кж1 168/24 од 22.01.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву К 179/22 од 14.05.2024. године окривљени АА и ББ, оглашени су кривим због кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. КЗ и изречене су им условне осуде и то окривљеном АА условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се утврђена казна затвора неће извршити ако окривљени у року проверавања од две године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, а окривљеном ББ условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од седам месеци и истовремено одређено да се утврђена казна затвора неће извршити ако окривљени у року проверавања од три године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Окривљени су обавезани на плаћање трошкова кривичног поступка ближе одређених у изреци пресуде. Оштећени ВВ и ГГ упућени су да имовинскоправни захтев остваре у парничном поступку.

Пресудом Вишег суда у Смедереву Кж1 168/24 од 22.01.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Милана Марковића, а пресуда Основног суда у Смедереву К 179/22 од 14.05.2024. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Милан Марковић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) и став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, а из образложења захтева произилази да је исти поднет и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљене ослободити од оптужбе.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљених доставио Врховном јавном тужилаштву, у складу са чланом 488. став 1. КЗ, и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене наводи изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац АА и ББ, адвокат Милан Марковић, захтев за заштиту законитости подноси због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП истичући да чињенични опис кривичног дела утврђен у изреци првостепене пресуде не садржи опис последице кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. КЗ. Према наводима захтева, последица предметног кривичног дела је теже ремећење јавног реда и мира или значајније угрожавање спокојства грађана, при чему се угрожавање спокојства грађана мора односити на шири круг лица, а не само на лица према којима се предузима радња извршења, што у конкретном случају у изреци првостепене пресуде није описано, због чега одбрана сматра да дело за које су окривљени оптужени и оглашени кривим, по закону није кривично дело.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване.

Кривично дело насилничко понашање из члана 344. став 1. КЗ чини ко грубим вређањем или злостављањем другог, вршењем насиља према другом, изазивањем туче или дрским или безобзирним понашањем значајније угрожава спокојство грађана или теже ремети јавни ред и мир. Квалификовани облик овог кривичног дела из става 2. истог члана, постојаће ако је дело из става 1. овог члана извршено у групи или је приликом извршења дела неком лицу нанесена лака телесна повреда или је дошло до тешког понижавања грађана.

Из изреке побијане првостепене пресуде произилази да су окривљени АА и ББ, у време и на месту ближе описаном у изреци пресуде, у стању урачунљивости, свесни свог дела и његове забрањености чије извршење су хтели, вршењем насиља према другом значајније угрозили спокојство грађана и теже реметили јавни ред и мир и то

тако што су насиље према оштећенима вршили у кафићу „Колосеум“, где су након краће вербалне расправе са конобаром, оштећеним ВВ, напустили кафић, а затим се одмах вратили и почели да ломе инвентар, да би након што им је оштећени ВВ, рекао да престану то да раде јер ће позвати полицију, окривљени АА оштећеног ВВ обухватио рукама око струка, а окривљени ББ му стакленом пивском флашом задао ударац у потиљачни део главе, од ког ударца је оштећени пао и онесвестио се, након чега су му окривљени задавали ударце ногама у тело, због чега су присутни гости кафића побегли и сакрили се јер су били уплашени, да би када је у кафић ушао оштећени ГГ, отац оштећеног ВВ, окривљени ББ бацио импровизовани шанк који је оштећеног ГГ ударио у пределу главе.

Описане радње које су окривљени предузели, према налажењу Врховног суда, садрже сва законска обележја кривичног дела насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, за које је окривљени оглашени кривим и то како субјективна обележја која се односе на урачунљивост и умишљај окривљених, који је обухвата и свест о забрањености дела, тако и објективна обележја која се тичу радње извршења, која се, у конкретном случају, састоји у вршењу насиља према другом и последице дела које се огледа у значајнијем угрожавању спокојства грађана и тежем ремећењу јавног реда и мира, као и квалификаторне околности-наношење по једне лаке телесне повреде и то оштећеном ВВ у виду потреса мозга, нагњечине главе са хематомом и огуљотином у пределу испод левог ока, две раздерно-нагњечне ране у левом паријеталном пределу, нагњечине са хематомом у пределу леве ушне шкољке и иза ње као и нагњечине у леђном пределу са мањим хематомом у десном лопатичном пределу и оштећеном ГГ у виду нагњечине у пределу главе.

Дакле, описаним радњама окривљених, проузроковано је значајније угрожавање спокојства грађана, обзиром да су окривљени насиље према другом вршили у угоститељском објекту у ком су критичном приликом поред оштећеног ВВ, који је те вечери радио као конобар, били присутни и гости који су се услед страха изазваног насилничким понашањем окривљених, побегли и сакрили се, што је у изреци првостепене пресуде описано, па стога не стоје наводи захтева за заштиту законитости да, у конкретном случају, није описана последица-угрожавање спокојства грађана, већ искључиво угрожавање спокојства оштећених те да због тога дело за које су окривљени оглашен кривим по закону није кривично дело.

Сходно наведеном, Врховни суд је наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, којим се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оценио као неосноване.

Бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Милан Марковић, у захтеву за заштиту законитости наводи да је поводом истог животног догађаја Основном јавном тужилаштву у Смедереву поднета кривична пријава против овде оштећених која је, пре правноснажности побијаних пресуда, одбачена решењем Кт 561/22. Полазећи од тога да реч о истом животном догађају и истим учесницима али са обрнутим процесним улогама, бранилац окривљених сматра да је у конкретном случају реч о правноснажно пресуђеној ствари и да је стога суд, осуђујући окривљене за кривично дело насилничко понашање у саизвршилаштву из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ у вези члана 33. КЗ, повредио начело *ne bis in idem* на штету окривљених.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, Врховни суд оцењује као неосноване.

Одредбом члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП је прописано да битна повреда одредаба кривичног поступка постоји, ако је наступила застарелост кривичног гоњења или је гоњење искључено услед амнестије или помиловања или је ствар већ правноснажно пресуђена или постоје друге околности које трајно искључују кривично гоњење.

Одредбом члана 4. став 1. Протокола 7. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода је прописано да се никоме не сме поново судити, нити се може поново казнити у кривичном поступку у надлежности исте државе за дело због ког је већ правноснажно ослобођен или осуђен у складу са законом и кривичним поступком.

Устав Републике Србије у члану 34. став 4. гарантује правну сигурност у казненом праву, одредбом да нико не може бити гођен ни кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен, или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен, а којим забранама подлеже вођење поступка за неко друго кажњиво дело.

Наведени принцип садржан је и у одредби члана 4. став 1. ЗКП, којом је прописано да нико не може бити гођен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена, или је поступак правноснажно обустављен.

Уставни суд Републике Србије је, уважавајући судску праксу Европског суда за људска права, поставио критеријуме на основу којих се врши оцена да ли је дошло до повреде начела *ne bis in idem* и то: 1. да ли су оба поступка која су вођена против окривљеног вођена за дело које по својој природи представља кажњиво дело, односно да ли је запређена санкција по својој природи казненоправна; 2. да ли су дела због којих се окривљени казнено гони иста (*idem*); 3. да ли је постојала двострукост поступка (*bis*). Дакле, тек по испуњењу сва три критеријума може се говорити о пресуђеној ствари.

Из изнетог јасно произилази да чињеница да се ради о истом животном догађају није довољна да би дошло до повреде начела *ne bis in idem*, а самим тим и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Из цитираних одредаба Устава, Закона и међународних аката, неспорно је да до повреде начела *ne bis in idem* може доћи само у ситуацији када је исто лице гођено за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођено или осуђено, или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен. а што имајући у виду наводе захтева, у конкретном случају није реч, јер против окривљених није ни био покренут кривични поступак.

Самим тим, Врховни суд оцењује да се не може говорити о повреди процесног начела *ne bis in idem*, када је тачка везивања само исти животни догађај, па су наводи браниоца окривљених АА и ББ, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

Захтев за заштиту законитости бранилац окривљених АА и ББ, подноси и због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) и став 2. тачка 1) ЗКП, које представљају законске разлоге због којих окривљени преко браниоца могу поднети захтев, у смислу члана 485 став 4. ЗКП. Међутим, бранилац окривљених у захтеву не указује у чему се конкретно састоје означене повреде закона, па Врховни суд захтев у овом делу није разматрао налазећи да нема прописан садржај, у смислу члана 484. ЗКП.

Преосталим наводима захтева у којима се истиче да првостепена пресуда не садржи разлоге о саизвршилаштву, бранилац окривљених, према налажењу Врховног суда, указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, док наводима којима полемише о месту извршења предметног кривичног дела и умишљају окривљених и износи сопствени закључак да се критични догађај није одиграо „на јавном месту“ и да умишљај окривљених није био усмерен на угрожавање спокојства грађања и ремећење јавног реда и мира и закључује да су окривљени у конкретном случају евентуално поступали у нужној одбрани, у суштини указује на повреду закона из члана 440. ЗКП, у чије разматрање се овај суд није упуштао, с обзиром на то да наведене повреде закона не представљају законске разлоге због којих је подношење овог ванредног правног лека дозвољено окривљенима преко браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став.1 ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.

Председник већа-судија
Бојана Пауновић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић